

Codes voor IA-afhandeling in interactiebestand G-Standaard

Bestand 626	IABELV IABELB IABELF IAMONI
Bestand 627	Uitgezonderde zorggroepen (bv niet bij cardiologie)

De vlaggen 'Afhandeling voorschrijver', 'Afhandeling balie in apotheek' en 'Afhandeling farmaceutisch specialist' vormen **gezamenlijk** een indicatie bij welke zorgverlener primair de afhandeling van een interactie zou moeten liggen. Iedere vlag kan op 'J' of 'N' staan en er zijn dus verschillende combinaties te bedenken. Deze drie vlaggen vormen gezamenlijk de Code voor IA-afhandeling.

Als een vlag op 'N' staat betekent dat **NIET** dat het signaal niet gegenereerd moet worden bij deze zorgverlener. Signalen moeten in principe op alle plekken kunnen worden gegenereerd, de Code voor IA-afhandeling zegt alleen iets over de primaire plek van afhandeling.

De Code voor IA-afhandeling is alleen van toepassing op interacties die daadwerkelijk een melding genereren, waarbij zowel interactie als actie op 'J' staat.

Indien 'Actie' op 'N' staat, wordt geen signaal gegenereerd, is een actie dus niet nodig, dus hoeft ook geen afhandeling gedaan te worden. Alle afhandelingsvlaggen staan dan op 'N'.

In de G-Standaard voorkomende Codes voor IA-afhandeling (bij interacties met: Interactie = 'J' en Actie = 'J').

Voorschrijver 'J', balie 'J', farmaceutisch specialist 'J'

Melding hoogste prioriteit, mag de deur niet uit ("HO STOP").

Afhandeling primair bij de voorschrijver. Deze combinatie van middelen moet absoluut vermeden worden. Hierbij is het noodzakelijk in te grijpen in het medicatieprofiel van de patiënt. Alarmbellen in spreekkamer, deze interactie mag de voorschrijver niet negeren. Indien deze combinatie tóch is voorgeschreven (omdat de voorschrijver de interactie toch genegeerd heeft of omdat er sprake is van twee verschillende voorschrijvers), moet een alarmbel in de apotheek afgaan.

Apotheek: Overleg met en akkoord van apotheker noodzakelijk. Apothekersassistent kan niet verder zonder akkoord apotheker. Overleg tussen apotheker en voorschrijver noodzakelijk.

Voorschrijver 'J', balie 'J', farmaceutisch specialist 'N'

Afhandeling primair bij de voorschrijver. Echter niet zo'n hoge prioriteit als bovenstaande combinatie (geen alarmbel). De voorschrijver moet deze meldingen zien om een keuze te kunnen maken, bijvoorbeeld voor een ander middel of een andere afhandeling interactie. Indien de combinatie toch wordt voorgeschreven (omdat de voorschrijver het signaal heeft genegeerd of omdat sprake is van twee verschillende voorschrijvers) wordt de apotheek betrokken bij de afhandeling. Melding kan in apotheek afgehandeld worden aan de balie (de apotheker wordt alleen geraadpleegd indien men er zelf niet uitkomt).

Voorbeelden:

- Interactie treedt alleen op in bepaalde volgorde. Voorschrijver: nagaan of de volgorde goed is, zo niet ander middel geven of dosering aanpassen. Afhandeling in apotheek aan balie.
- Interactie kan afgehandeld worden door een standaard verhoging of verlaging van de dosis van één van de geneesmiddelen. Afhandeling balie aan de hand van regionale afspraken.
- Interactie kan afgehandeld worden door het geven van een alternatief middel voor het laatst toegevoegde geneesmiddel. Afhandeling balie aan de hand van regionale afspraken.
- Interactie kan voorkomen worden door het tijdelijk staken van de chronische medicatie. Afhandeling balie aan de hand van regionale afspraken.
- Interactie kan vervolgd worden door bepaling van klinische parameters. Afhandeling balie, navraag bij patiënt of controle is afgesproken.
- Gevolgen van de interactie laten vervolgen door patiënt, deze informeren over mogelijke gevolgen van de interactie. Eventueel meegeven folder.

Voorschrijver 'N', balie 'J', farmaceutisch specialist 'N'

Afhandeling primair aan de balie in de apotheek, door toedieningsinstructies aan patiënt. Voorschrijver kan dezelfde instructies geven of eventueel ander middel kiezen, maar heeft de zekerheid dat, als hij niets doet, aan de balie van de apotheek ook actie wordt ondernomen richting patiënt.

Apotheek: Melding kan in apotheek in principe afgehandeld worden aan de balie (de apotheker wordt alleen geraadpleegd indien men er zelf niet uitkomt). Er wordt advies gegeven aan de patiënt, bijvoorbeeld over inname interval tussen de twee middelen.

Voorschrijver 'J', balie 'N', farmaceutisch specialist 'N'

Afhandeling primair bij de voorschrijver.

Het risico op de interactie is niet zo groot, maar indien de voorschrijver een alternatief kiest kan het risico op een interactie verder gereduceerd worden. Indien een alternatief niet mogelijk is, dan interactie op de koop toenemen.

Apotheek: Indien geen alternatief mogelijk hoeft geen vervolgactie richting voorschrijver te worden ondernomen. Regionale afspraken over wanneer er wel en niet teruggekoppeld moet worden. Als er wel een alternatief is, indien er twee verschillende voorschrijvers zijn, of als er geen (goed functionerende) regionale afspraken zijn, neemt de apotheek contact op met de voorschrijver om deze te attenderen op het risico van de combinatie.

Voorschrijver 'J', balie 'N', farmaceutisch specialist 'J'

Dit zijn interacties waarbij bloedspiegels of klinisch chemische parameters bepaald moeten worden. Voorschrijver heeft soms mogelijkheid om ander middel te kiezen, anders moet de voorschrijver deze controles aanvragen.

Ziekenhuisapotheek: Melding heeft geen haast om af te handelen. Het is niet nodig deze signalen aan de balie te zien, ze worden alleen op de daglijst getoond. Er kan dan rechtstreeks in de computer worden gekeken of bepaalde testen zijn aangevraagd.

Openbare apotheek: Aan de balie van de apotheek wordt bij patiënt nagevraagd of controles zijn afgesproken en wordt eventueel zelf contact gelegd met bijvoorbeeld trombosedienst of voorschrijver.

Voorschrijver 'N', balie 'N', farmaceutisch specialist 'N' (maar interactie 'J' en actie 'J')

In deze categorie vallen meldingen waarbij eigenlijk geen sprake is van een interactie tussen twee geneesmiddelen, maar wel van een zodanig probleem dat je wel een signaal wilt zien. Deze meldingen komen in de toekomst in een nieuwe module, omdat ze eigenlijk niet thuis horen in het interactiebestand. Het is aan de gebruiker om te beoordelen door wie deze 'interactie' moet worden afgehandeld. Deze meldingen kunnen van onbeduidend tot 'ho-stop' zijn. Deze code zegt niets over afhandeling, alleen dat het eigenlijk in een andere module thuis hoort.

Voorschrijver 'N', balie 'N', farmaceutisch specialist 'N' (interactie 'J' en actie 'N')

Interactie zonder vervolgactie, de achtergrondtekst is de raadpleegtekst.

Voorschrijver 'N', balie 'N', farmaceutisch specialist 'N' (interactie 'N' en actie 'N')

Geen interactie, de achtergrondtekst is de raadpleegtekst.

Toepassing Code voor IA-afhandeling

Uit bovenstaande uitleg blijkt nogmaals dat het NIET de bedoeling is dat als een vlag van een bepaalde zorgverlener (IABELV, IABELB, of IABELF) op 'N' staat, het signaal niet gegenereerd moet worden bij deze zorgverlener. Signalen moeten in principe op alle plekken kunnen worden gegenereerd, de Code voor IA-afhandeling zegt alleen iets over de primaire plek van afhandeling.

Er zijn verschillende manieren waarop softwarehuizen met deze Code voor IA-afhandeling kunnen omgaan. Hierbij is het van belang dat afstemming plaats vindt met de gebruikersverenigingen.

Enkele opties:

- Uitgebreide optie: Dit is de optie zoals hierboven is beschreven en zoals de Code voor IA-afhandeling is bedoeld. Verschillende codes met een verschillende schermpresentatie. Zie bovenstaande uitleg voor de betekenis van de diverse codes.
- Alternatieve optie: Als er, in overleg met gebruikersverenigingen, voor gekozen wordt de Code voor IA-afhandeling nog niet in zijn geheel toe te passen, is er een eenvoudige optie:
Presentatie van twee groepen interacties:
  - 1 "HO STOP" interacties: voorschrijver, balie en farm specialist allen op 'J'. Deze interacties op zodanige wijze presenteren dat er extra aandacht voor gevraagd wordt. Het moet voor de gebruiker duidelijk zijn dat hier sprake is van een zeer belangrijke interactie.
  - 2 overige interacties (alle overige codes). Dit betreft de meeste interacties. Deze kunnen in principe aan de balie worden afgehandeld en op de daglijst worden getoond. Apotheker alleen raadplegen indien men er zelf niet uitkomt.

Uitgezonderde zorggroepen

De vlag 'uitgezonderde zorggroepen' geeft aan waar en wanneer je een signaal wel of niet wilt zien tijdens de receptverwerking. Met deze vlag kan een interactie worden uitgezonderd voor een bepaald specialisme. Apotheek (ziekenhuis en openbaar):

Indien de interagerende middelen zijn voorgeschreven door het uitgezonderde specialisme, hoeft de interactie niet op het scherm te verschijnen. Men zou er bijvoorbeeld voor kunnen kiezen om de interactie alleen op de daglijst te tonen, maar men zou ook kunnen kiezen de interactie helemaal niet te tonen.

Voorbeeld Indien uitgezonderde zorggroep 'cardiologie': de interactie niet laten zien indien beide middelen zijn voorgeschreven door de afdeling cardiologie. Wel een signaal indien (één van) de middelen wordt voorgeschreven door een andere specialist, of indien de middelen zijn voorgeschreven door twee verschillende artsen.

Voorschrijver:

Indien een uitgezonderde zorggroep is gekoppeld aan een interactie hoeft de specialist uit die zorggroep de interactie niet te zien. Andere voorschrijvers, zoals andere specialisten en arts-assistenten, dienen de interactie wel te zien.

Voorbeeld Indien uitgezonderde zorggroep 'cardiologie': de cardioloog kan ervoor kiezen de interactie niet te zien. Een huisarts met de interactie echter wel zien, alsmede de cardioloog in opleiding.

Ander voorbeeld

Interactie 1309: Methotrexaat en een NSAID. Een reumatoloog die deze combinatie voorschrijft kan ervoor kiezen deze interactie niet te zien. Iedere andere voorschrijver, zoals arts-assistent reumatologie, huisarts of een andere specialist, moet de interactie wel zien. In de apotheek is geen melding nodig, indien beide middelen zijn voorgeschreven door dezelfde reumatoloog. Indien echter twee verschillende reumatologen de middelen hebben voorgeschreven of de voorschrijver van (één van) de middelen geen reumatoloog is, is een signaal wel belangrijk. Bijvoorbeeld als het NSAID wordt voorgeschreven door de huisarts en methotrexaat door de internist of oncoloog.

Bij monitoren onderdrukken (J/N)

Het kan zijn dat lokaal standaard gemonitord wordt bij voorschrijven en/of afleveren van een bepaald geneesmiddel.

Voorbeelden: een kaliumspiegel bepalen, INR bepalen of plasmaspiegels van de interagerende middelen. Indien dit bij de desbetreffende zorgverlener bij het voorgeschreven artikel van kracht is, dan hoeft de interactie niet verder bekeken te worden.

(Deze vlag is te gebruiken voor een conversie naar de doelgroepen A(lles) en B(ehalve intensieve zorg) in de oude structuur. Staat deze vlag op J dan doelgroep B, anders A).

WINAp Geneesmiddelinformatie
oktober 2003

Wetenschappelijk Instituut Nederlandse apothekers